

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: **D. K.**, narozený X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 4. 2022, č. j. X,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 22. 4. 2022, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 59 Kč.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou k poštovní přepravě dne 25. 6. 2022 k místně nepříslušnému Městskému soudu v Praze, postoupenou usnesením ze dne 29. 6. 2022, č. j. 4 Ad 15/2022-4, zdejšímu soudu, domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 2. 2. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 330/2021 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobce o invalidní důchod, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Kutná Hora (dále jen „OSSZ“) ze dne 18. 1. 2022, pracovní schopnost žalobce poklesla pouze o 30 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

2. Žalobce namítal, že jsou pochybnosti o tom, jak byl zkoumán jeho zdravotní stav. Žalobce má za to, že jeho zdravotní stav byl neobjektivně posouzen, když ho posudková lékařka neviděla, osobně ho nevyšetřila a nemohla se tak skutečně přesvědčit o tom, že je žalobce skutečně nemocným člověkem. Žalobce je přesvědčen o tom, že jeho zdravotní stav neodpovídá kapitole XIII, oddílu E, položce 1b, ale položce 1c, která stanoví středně těžké funkční postižení s hranicemi mezi 30-40 % poklesu pracovní schopnosti.
3. Žalovaná s ohledem na námitky žalobce navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
4. K jednání, jež byl soud povinen naříditi, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise MPSV v Praze, se účastníci nedostavili.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce podal dne 6. 12. 2021 žádost o přiznání invalidního důchodu.
6. V posudku o invaliditě ze dne 18. 1. 2022, č. j. X vypracovaném Okresní správou sociálního zabezpečení dospěl posudkový lékař k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddíl E, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky se nemění.
7. S odkazem na závěr posudku posudkového lékaře OSSZ vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 2. 2. 2022, kterým podle § 38 zákona o důchodovém pojištění žádost žalobce zamítla s odůvodněním, že žalobce není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.
8. Žalobce prvostupňové rozhodnutí napadl námitkami, ve kterých poukázal na to, že v současném zdravotním stavu není schopen vykonávat výdělečnou činnost na plný pracovní úvazek.
9. Posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 15. 3. 2022, a to na základě lékařských zpráv jako posudkový lékař OSSZ a dále na základě lékařských zpráv, které k námitkám dodatečně doložil žalobce. Uzavřela shodně jako posudkový lékař OSSZ, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddíl E, položka 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozpětí 10-20 % s tím, že byla zvolena horní hranice rozpětí a míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky zvýšila o 10 %, celkem tak o 30 %. Posudková lékařka žalované určila, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je polytopní VAS Cp a LSp, s intermitentními lumbalgiemi a akrobaresteziemi.
10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 22. 4. 2022, jež žalobce převzal dne 28. 4. 2022, námitky zamítla a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti se nejedná o invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně.
11. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem

a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.

12. Soud s ohledem na argumentaci žalobce provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 26. 10. 2022. Žalobce byl vyšetřen odbornou lékařkou z oboru neurologie, přičemž vyšetření při jednání prokázalo neomezenou hybnost v ramenních a loketních kloubech, omezenou ventrální i dorzální flexi v obou zápěstích. V oblasti dlaní bylo zjištěno prosáknutí, nejvýrazněji v oblasti 1. prstu. Palpačně byly citlivé prakticky všechny interfalangeální klouby a oblast karpálních tunelů, více vpravo. Žalobce zvládnul dát prsty do pěsti s menší silou, špetka vázla v krajní poloze, více vlevo. Taxe obou horních končetin byla přesná, v Mingazziniho poloze posuzovaný končetiny udržel bez poklesu. Dolní končetiny byly prosáklé v oblasti pravého nártu, výrazněji také v oblasti 2. prstu pravé nohy. Omezenější byla také hybnost obou nártů, vpravo vázla plantární flexe do maxima, dorziflexe byla možná s větším úsilím. Lassegue byl 85 stupňů, Patrick byl zkrácen o polovinu, taxe byla v normě. Na kolenních kloubech byl přítomný mírní otok a palpační citlivost, zejména vpravo, nicméně hybnost byla možná do maxima. Na páteři byla popsána esovitá skolióza hrudně – bederní, paravertebrální kontraktury na hrudně-bederním přechodu, vázly inklinace, záklony byly v náznaku. Thomayer byl 20 cm. Žalobce zvládal stoj na špičkách i patách velmi omezeně, hůře vpravo, chodil po zevní straně plosky. **Posudková komise po rozboru všech posudkově významných lékařských zpráv shrnula, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce jsou degenerativní změny drobných kloubů rukou a zápěstí, nohou a nártů s omezením jejich funkce.** Posudková komise MPSV tak shrnula, že za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu A, položky 1b vyhlášky o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti při horní hranici 35 % z důvodu prokázané tíže postižení. Posudková komise dále ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila procentní míru poklesu pracovní schopnosti o 10 %, celkově tedy na 45 %. Datum vzniku invalidity určila lékařským nálezem z revmatologie ze dne 9. 3. 2022.
13. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
14. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího

správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).

15. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se pořadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
16. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložil žalobce, a při svém jednání přehledně zdravotní stav žalobce odbornou lékařkou. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XIII, oddíl A, položku 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 20 až 35 %. Komise stanovila pokles na horní hranici tohoto rozmezí, tj. ve výši 35 %. Stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila o 10 %, a to s ohledem na zaměstnání žalobce. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, které jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastníci závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnili.
17. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobce soud dospěl k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z nejúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 26. 10. 2022. Zdravotní stav žalobce hodnotila komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přičemž odlišně od posudkových lékařů žalované a OSSZ považovala za rozhodující

příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce degenerativní změny drobných kloubů rukou a zápěstí, nohou a nártů s omezením jejich funkce, přičemž tuto rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XIII, oddíl A, položku 1b přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Posudková komise má za to, že je její posouzení lépe vystihující dopad dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce, navíc poukázala na to, že v posudku posudkového lékaře OSSZ nekorelovalo zařazení do kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b s poklesem pracovní schopnosti (uvedeno 30 %, ačkoli tato položka má uvedenou horní hranici 20 %). Posudková komise MPSV dále zvýšila pokles pracovní schopnosti o dalších 10 % s ohledem na zaměstnání žalobce, neboť je schopen výkonu práce s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti a v podstatně menším rozsahu a intenzitě, a to pouze s částečným využitím své kvalifikace. Určení míry poklesu pracovní schopnosti bylo náležitě odůvodněno a posudek posudkové komise v tomto směru splňuje požadavky úplnosti a přesvědčivosti. Účastníci nevznegli proti posudku posudkové komise žádné výhrady a nenavrhli doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených, přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky.

18. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 45 %. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, který spočíval nikoli v polytopním vertebrogenním algickém syndromu C a LS páteře, s intermitentními lumbalgiiemi a akroparesteziemi, ale degenerativních změnách drobných kloubů rukou a zápěstí, nohou a nártů s omezením jejich funkce. Žalovaná tak nesprávně zjistila příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému stanovení míry poklesu pracovní neschopnosti, a tím i k nesprávnému posouzení žádosti žalobce o přiznání invalidity prvního stupně.

Závěr a náklady řízení

19. Soud tudíž vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 26. 10. 2022, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, náleží plná náhrada nákladů řízení, které jsou představovány náklady na poštovné za podání žaloby ve výši 59 Kč. Jiné náklady řízení z obsahu soudního spisu neplynou a žalobce je ani netvrdil.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. března 2023

Mgr. Martina Kotouček Mikolášková, v. r.
soudkyně